

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

Katowice, 13 listopada 2025 r.

WPN.6401.791.2025.MS1

DECYZJA

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 z późn. zm.), w związku z art. 56 ust. 2 pkt 2 i art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) oraz § 6 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2022 r. poz. 2380), po rozpatrzeniu wniosku Pana Mariusza Śpiewoka, Zastępcy Prezydenta Miasta Rybnika, ul. Bolesława Chrobrego 2, 44-200 Rybnik, z 16 października 2025 r. (wpływ 23 października 2025 r.),

zezwalam

Miastu Rybnik na niszczenie siedlisk lub ostoj, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, w odniesieniu do 4 par jerzyka *Apus apus*, poprzez wykonanie prac termomodernizacyjnych budynku Szkoły Podstawowej nr 18 (budynek II) przy ul. Żurawiej 8 w Rybniku, z zachowaniem następujących warunków:

1. Jeżeli przed rozpoczęciem oraz w trakcie prowadzenia remontu, ornitolog potwierdzi czynne – zasiedlone przez ptaki miejsca lęgowe, wówczas prace remontowe należy prowadzić w odległości nie mniejszej niż 4 m od tych miejsc, aż do zakończenia okresu lęgowego, co zostanie potwierdzone przez ornitologa. Jednocześnie w sytuacji, gdy wskazane powyżej miejsca zostaną zasiedlone przez jerzyki, nie dopuszcza się ustawienia w okresie między 1 lipca a 15 sierpnia rusztowań, tak aby zapewnić swobodny wylot młodym z gniazda.
2. W przypadku rozpoczęcia prac w 2026 roku, do 1 marca tegoż roku należy, po uprzednim sprawdzeniu pod kątem obecności ptaków, zamknąć wszystkie miejsca mogące służyć jako potencjalne siedliska lęgowe oraz miejsca, które mogą stanowić zagrożenie dla ptaków.
3. Podczas prowadzenia prac termomodernizacyjnych w ramach działań kompensujących należy zamontować 4 pojedyncze (lub 2 podwójne) budki lęgowe dla jerzyka na elewacji północnej przedmiotowego budynku.
4. Budki lęgowe dla jerzyka należy zamontować pod okapem dachu w części szczytowej budynku, obudować je materiałem termoizolacyjnym i zakonserwować w sposób zapewniający ich trwałość i bezpieczeństwo otoczenia. Budki lęgowe pojedyncze dla jerzyka należy wykonać z deski lub trocinobetonu o wymiarach: długość 38 cm, szerokość 25 cm i wysokość 19 cm. Podwójne budki lęgowe należy wykonać z deski o wymiarach: długość 74 cm, szerokość 25 cm i wysokość 19 cm. W połowie długości budki podwójnej musi znajdować się pełna ścianka dzieląca budkę na dwie nisze gniazdowe. Otwór wlotowy powinien być półokrągły o wymiarach: szerokość 5 cm i wysokości 3 cm, zlokalizowany przy podłodze w odległości 5 cm od bocznej krawędzi budki. Pod budkami należy zachować, co najmniej 5 m wolnej przestrzeni, aby umożliwić ptakom swobodne opadanie po opuszczeniu gniazda. Budki muszą być zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych (opady deszczu, silne

nasłonecznienie) poprzez ich izolację i zakonserwowane w sposób zapewniający ich trwałość. Budki lęgowe wychodzące poza płaszczyznę elewacji winny mieć spadzisty daszek, aby uniemożliwić w ten sposób siadanie na nich ptakom (np. gołębiom, srokom, kawkom), które odchodami mogą brudzić elewację.

5. Prace remontowe związane z niszczeniem siedlisk ptaków oraz montażem budek należy prowadzić pod nadzorem ornitologicznym.
6. Zezwolenie niniejsze jest ważne do 31 grudnia 2026 r.
7. W terminie do 31 stycznia 2027 r. Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach sprawozdania. Sprawozdanie to powinno zawierać:
 - a) informację z pełnionego nadzoru przyrodniczego nad realizacją prac, w tym kontroli budynku pod kątem zasiedlenia przez ptaki przed rozpoczęciem prac (patrz pkt 1),
 - b) potwierdzoną przez ornitologa, informację o liczbie budek lęgowych zamontowanych na budynku potwierdzoną przez ornitologa,
 - c) dokumentację fotograficzną przed i po zrealizowaniu prac,
 - d) numer niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

Pan Mariusz Śpiewok, Zastępca Prezydenta Miasta Rybnika, ul. Bolesława Chrobrego 2, 44-200 Rybnik, wnioskiem z 16 października 2025 r. (wpływ 23 października 2025 r.), zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach o wydanie zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, w odniesieniu do 4 par jerzyka *Apus apus*, poprzez wykonanie prac termomodernizacyjnych budynku Szkoły Podstawowej nr 18 (budynek II) przy ul. Żurawiej 8 w Rybniku.

Na ww. budynku, zgodnie z inwentaryzacją ornitologiczno-chiropterologiczną wykonaną przez Pana Marcina Karetę w październiku 2025 r. stwierdzono potencjalne siedliska lęgowe przedmiotowego gatunku.

Jerzyk podlega ochronie prawnej na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. W stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody, uszczegółowionym zapisem § 6 ust. 1 pkt 7 ww. rozporządzenia, obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania.

W świetle art. 5 pkt 18 ustawy o ochronie przyrody jako siedlisko roślin, zwierząt lub grzybów przyjmuje się obszar występowania roślin, zwierząt lub grzybów w ciągu całego życia lub dowolnego stadium ich rozwoju. Miejsca lęgowe ptaków, zlokalizowane na budynkach mieszkalnych i innych (m.in. w stropodachach i szczelinach) należy więc traktować, jako ich siedliska, podlegające ochronie prawnej. W związku z tym, każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu ptaków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Zatem stanowi to naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 56 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Uzyskania zezwolenia nie wymaga jedynie usuwanie od 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, kiedy wynika to ze względów bezpieczeństwa lub sanitarnych.

Zgodnie z art. 56 ust. 2, ust. 4 pkt 6 oraz ust. 4a ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska na obszarze swojego działania może zezwolić na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych w przypadku braku rozwiązań

alternatywnych, jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów oraz w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – wynikają z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

Nie ma rozwiązań alternatywnych pozwalających na wykonanie prac termomodernizacyjnych budynku Szkoły Podstawowej nr 18 (budynek II) przy ul. Żurawiej 8 w Rybniku, bez konieczności zniszczenia siedlisk ptaków znajdujących się na elewacji budynku. Ponadto przedsięwzięcie wynika z wymogów o charakterze społecznym i wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

Warunki niszczenia siedlisk lub ostoi ptaków ustalone w niniejszej decyzji zostały wypracowane z uwzględnieniem ekspertyzy dotyczącej ochrony siedlisk lęgowych ptaków na budynkach, podczas wykonywania prac modernizacyjnych, przygotowanej na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, ekspertyzy ornitologiczno-chiropterologicznej dołączonej do wniosku oraz dotychczasowych doświadczeń związanych z rekompensatą siedlisk ptaków na budynkach. Realizacja prac przy spełnieniu warunków określonych w sentencji decyzji nie spowoduje zagrożenia dla przedmiotowego gatunku.

Jednocześnie zgodnie z § 10 pkt 4 lit. g i h Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt jednym ze sposobów ochrony gatunków dziko występujących zwierząt jest m.in. dostosowanie sposobów i terminów wykonywania prac budowlanych, remontowych i innych tak, aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska oraz budowa sztucznych miejsc lęgowych. Wprowadzenie obowiązku zamontowania budek dla jerzyka ma na celu zrekompensowanie utraconych siedlisk gatunku chronionego podczas prowadzenia remontu. Liczba wywieszanych budek została ustalona na podstawie zapisów ekspertyzy ornitologiczno-chiropterologicznej, terminu prowadzonych obserwacji oraz mając na względzie dotychczasowe spostrzeżenia stopnia wykorzystania potencjalnych miejsc lęgowych przez ptaki. Utracone siedliska zostaną więc odtworzone. Sugerowane jest montowanie budek lęgowych dla jerzyka ze spadzistym daszkiem, aby uniemożliwić w ten sposób siadanie na nich ptakom (np. gołębiom, srokom, kawkom), które odchodami mogą brudzić elewacje.

Z dotychczasowych doświadczeń dotyczących prac remontowych na budynkach zasiedlanych przez gatunki chronione wynika, że często pomimo wcześniejszego sprawdzenia budynku pod kątem występowania ptaków i zabezpieczenia miejsc lęgowych przed kolejnym okresem lęgowym, w trakcie prowadzenia remontu kolejne nisze są zasiedlane przez ptaki. W związku z czym wprowadzony został warunek prowadzenia w takich przypadkach prac remontowych w odległości nie mniejszej niż 4 m od tych miejsc, aż do zakończenia okresu lęgowego. Jednocześnie w sytuacji, gdy ww. miejsca zostaną zasiedlone przez jerzyki, niniejsza decyzja nie dopuszcza ustawienia w okresie między 1 lipca a 15 sierpnia rusztowań. Z obserwacji wynika, że jerzyki aby mogły wylatywać z gniazda potrzebują wolnej przestrzeni bezpośrednio pod otworem wylotowym z gniazda na tzw. kilkumetrowe wolne opadanie. Dopiero po tym zdarzeniu rozpoczynają aktywny etap lotu. Rusztowania ustawione zbyt blisko miejsc gniazdowych, mogą powodować ryzyko opadania ptaków na podesty albo zderzenia z nimi. Wynika to ze specyfiki gatunku – jerzyk nie jest w stanie samodzielnie poderwać się do lotu z płaskiej powierzchni, dlatego wykorzystuje wolną przestrzeń na możliwość rozpoczęcia lotu. Z uwagi na powyższe brak rusztowań w sąsiedztwie czynnych miejsc lęgowych eliminuje ryzyko wystąpienia trudności podczas wylatywania jerzyków z gniazd.

Warunki określone w sentencji decyzji, pozwolą na zapewnienie skutecznego wyprowadzenia lęgów ptaków, a tym samym na zachowanie we właściwym stanie ochrony lokalnej populacji

przedmiotowego gatunku. Ponadto wykonanie remontu budynku jest działaniem na rzecz ochrony środowiska.

Nie ma zatem możliwości wykonania działań prośrodowiskowych, w tym poprawy stanu technicznego elewacji budynku, termoizolacji i remontu elewacji bez wykonania czynności, o której mowa w art. 52 ust. 1 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody. Realizacja działań dopuszczonych niniejszą decyzją nie będzie się wiązała z pogorszeniem stanu ochrony ptaków, a określone warunki przeprowadzenia prac spełniają wszystkie kryteria wydania zezwolenia na wykonanie czynności zakazanych w stosunku do gatunków ptaków objętych ochroną, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.

Wydając przedmiotową decyzję, kierowano się również zasadą określoną w art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

W przypadku stwierdzenia przez nadzór ornitologiczny różnic w gatunkach zasiedlających budynek, należy zwrócić się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dodatkowym wnioskiem na odstąpienie od zakazów wymienionych w art. 52 ust. ustawy o ochronie przyrody w stosunku do nowo stwierdzonych gatunków.

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie 14 dni od dnia doręczenia (art. 127 §1 i §2, art. 129 §1 i §2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

W myśl art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego możliwe jest zrzeczenie się odwołania. Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza brak możliwości wniesienia odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a decyzja staje się wykonalna.

Zgodnie z art. 57 § 5 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w przypadku wnoszenia odwołania w drodze przesyłki pocztowej czynność ta będzie skuteczna poprzez jej nadanie w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Nadanie pisma w placówce innego operatora będzie skuteczne, o ile zostanie ono doręczone przed upływem terminu na jego złożenie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach

dr Mirosława Mierczyk- Sawicka

/podpisano elektronicznie/

Zwolniono z opłaty skarbowej na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1154).

Otrzymuje: Miasto Rybnik (e-Doręczenia).

Do wiadomości: WPN a/a